

מסורת הש"ס

(א) ונמנמות קו. אימא אמר רב
ספא פריטי דדהבא וכו',
(ב) כל זה מוסק רש"י וכן ז"ל אי
הכי ירשא נמי אמר רב אשי
(ג, ר"ת) ד' להנך (ד) כריות
(ה) וע"ש
(ו) פ"ד מ"ג (ז) ו
(ח) ד"ה ודלמא, (ו) ז"ל
לחומיה רש"י, (ז) רש"י וגי
רש"א אחאי לא מפליג בין ב"מ
ובין לא ב"מ בין דינרי לדינרין
ואכל כסף, (ח) לגי רש"י מזה"ש
לשון ר"י,

הגהות הב"ח

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

פריטו דהבא לא עבדי אינשי. בשום אחרא: ודלמא צברי דינרי דהבא פריבא קאמר ליה. כלומר וזה בדנירין תרווייהו צובה מיירי אלאל שזה מטבע ואידך הוי דהבא פריבא והכי קאמר דהבא פריבא צבשה שני דינרין וזה לזה פלוני מפלוני: אי הכי רישא נמי. בין דלדך ברייתא קמייתא דקתני כסף דינרין אין פחות מנשני דינרין דדהבא כסף נימא יד צעל השטר כו' והוה לנו לפרש גרועותא כסף בשני דינר כסף ובין דך מתניתא דקתני דהבא דינרין ודינרין דהב אין פחות משני דינרין וזה נימא אין פחות משהו של דינרין כסף דהב: רישא דהבא דינרי. דמשמע דינרי וזה אכל דינרין סתם משמע של כסף: ומונא סימנא דשאני לן בין דינרי לדינרין. שזה דינרין של כסף וזה של דהבא: דאן. בשליה פרק קמא דכריתות [טז]. האשה שיש עליה ספק חמש לירות חמש פעמים הפילה ספק כסף וולד: ספק חמש יצוה. כגון מקולקלת למיניה ורואה חמשה חדשים שלשה ימים רלופים צכל חדש ספק צימי נדה ספק צמוך אחד עשר יום שצין נדה לנדה שהם ימי יצה וחיבת בקרנן: מביאה קרבן אחד. ליטרא מטומאתה תור לעולה ותור לחטאת ואינו נאכל דחטאת העוף צא על הספק ואינו נאכל דכרנפא לן ממנתי' דרבי יוסי צר' חנינא במסכת מזר (דף כט.): ואין

השאר עליה חובה. שבקושי המירו להציא חטאת העוף על הספק כדי לנהרה מספק טומאתה משום דההיא חטאת חולא לקצורה וכיון דמיטרהא בקרבן אחד כדאמרינן במסכת כריתות [טז] דומיא דלשה טמאה דמיחייבא חמש טבילות ובטבילה לאת מטהרת חו לא מייתי חטאת מספק להציא לביה הפסול: **והשאר עליה חובה.** וכגון שילדה לאחר מלאת אבל על הלידה שבחור מלאת נפטרת בקרבן אחד על שניהם ומזאת תורת היולדת ונפקא לן בפרק ארבעה מחוסרי כפרה (כריתות דף טז ע"ב): **הטעון חובה.** צביה המקדש נשבע: עד שיעמדו דיורנין. של כסף כלומר שיהא צבול: ואין השאר עליה חובה. טעמא דר' שמעון ור' עקיבא דלמרי התם תאמר על אלה ומיפטר מפרש התם בפרק קמא [טז:] ועמדו

של כסף בשלמא חי לאו סיפא הוא אמנא טעמא דרישא [דקס]
כיון דלמך דדינרין הס של כסף אפי' כשמוכר שטור של זהב
נמי נמנא הכי: **אמר** רב אשי רישא דרבנן דינרי. דדינרי
מוקמינן ההוא דסיפא בשל כסף משום דיד צעל השטור על הה
האחי לשנוי^(א) דלכיי^(ב) ונראה לומר דלכולהו צריכא קמייתא קאלמרא
וכסף קאלמרא שצין לפרש צענין אחר מללא קאלמרא דינרי דלוי
לא^(ג) ומפלגי בין צין ללא ציית לפרש בין דינרי דדינרין אצל אפי' דלוי
לא היה דיבור ואין שום אדם כותב כן א"נ דינרי כסף וכסף ד
מחצירו עליו הראיה ככל ספק ממון שהרי יש ספק שמיקו חלוקה
לקוחות^(ד) ואפילו לא היו חולקים היכא דלא תפס היכא דתפס לא
בדינרין. ולא גרסין דינרי של כסף לא ידענא היכי פשט
של זהב גבי זהב מחמת הדציקות היא אצל בלא דציקות^(ה)
דינרי וזהו דליקן שנה גבי זהב דינרי [זהב] שהוררך לפרש שהר
כסף וזהו דינרין סתם לא שפיר דצוק אפי' אם נפטר לומר
משנה [א"כ] בלאו גמרא חי אפשר שיהו דינרי של כסף שלאות
הא ליכא למימר שאם מעטס זה רואה להוכיח למה היה צריך
שבלשון משנה שהיא עברי היו דינרי של זהב ומאחי בתורת כהני
כיון ששנה דינרי גבי זהב ודינרין גבי כסף אע"פ ששניהם דצוקים ו
דהא לשון דינרי הוא של זהב: ה"ג **נבנה** אב"ד ורימר האשה שיני
ואין השאר ע"ה חובה. וכן כתוב בכל הספרים האל וכבריתם כפי
דלרשב"ג דפליגי לפי גירסא זו אביי שמאי ואביי הלל דמרייהו מ
ור"ע פ"ק דכריתות הכי אית להו שישאר עליה חובא אלף שר' יוחנן
ליכא למישא שמהא סבורי לפרש^(א) דודאי האחרון ואינו פוטר א
ההאשון פטור אפילו ליה דלאחר מלאת כמו במלאת אחי נתפש
בצדקדים אצל למרייהו תשאר עליה חובה כרישא דהא משנה דהא
דינרי זהב דהיינו מעשה למייע דהא משמע שזה היה טעות ש
כיון שהיתה מותרת לאכול צדקדים למה היו עומדים דינרי זהב כי

על העלינו: אמר ר' אשי רישא משום דכתב ביה כסף בדריג' דמשמע דריג' של זזה
 לן של זזה מכסף. וריג' משום חיה אילו גובה אלא כהן ב' דריג' של כסף מזהב. דריג'
 ומגן ותיבא. דריג' הינו דור ודריג' לן של כסף: פסוק ה' לירות' שהפלי' ה' ענפיה
 ויהי כרכן או את רוח הפילה דסדורה מקרבן. וזה הוא ספק ה' וזבת שראת' ה' ימים ואינה
 זבת וזה גזריה קרבן או בתוך ד' ימי נדח ראתה ואינה גזריה קרבן. והוא למספק לן
 ה' דהיינו קדשים קלים כדאמ' ביה פכרתו אונל בקדשים ואזי חשאר ד' קרבות עליה וזבה
 ת' או על עילת' ה' וזבת ראתה מבית קרבן אזל ואוכלת בזבחים אדמי' של זזה אתה
 בקרבות עליה וזבה לזבאי קרבן של ליד עליה על זונה וזבה הואיל וזבאי וזבאי
 שעמדו קנין בירושים. קרבן יולדת וקרבת זבה שהן קנין תורין ובני יונה ועמדו בדריג' זבה
 וזבה. נשבע בידתה מקדש: של שיהיו בדריגין. כלומר אלא אולולד על שיעמדו בדריג' של
 זונה. נשבע לידת אתה ליה וזש ביה אתה וזא ואוכלת בזבחים טהורתי וזא ואזי חשאר

(1) אולי נ"ל ולכן אותו מטבע של זהב בודאי היינו משקל דינר.

גמ פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קסו.

ורצונו תם פירש שתשובתו דנסכא גריעא וצין הכא וצין כחכות (דף ק:) ⁽⁶⁾ פריך ואימא נסכא מנח דיד בעל השטר על התחתונה וקשה כדפרישית ואומר רבי דנסכא חשיבא טובא כיון שכתב סתם אימור דהיינו נסכא דמסתמא קך רלא וומר כיון שלא פירש המטבע ^א ושיעור הזה לנסכא פחותה [אפשר] שהיו יודעים כמה היו ולא תקשה הא דקאמר התם פריטי דכספא לא עבדי אינשי והכא קאמר באתרא דלא סגי פריטי דכספא ⁽⁷⁾ התם הכי פריך ואימא פרוטות של נחושת ומשני פריטי דכספא לא עבדי אינשי וכסף הכתוב בשטר משמע שסף ממש הלזה לו ולא שזה כסף אבל הכא פריך ואימא פריטי פירוש מעות ופונדיונין ואיסקרין וכל שאר מטבע של כסף הפחותים מדינר קורין פריטי ולא פריטי ממש ומשני דמייירי האי תנא באתרא דלא סגי פריטי דכספא שאין הולך מטבע על כסף פחותה מדינר בזהו מדינה וכן סוף סוגיא אימא נמי במנחות ⁽⁸⁾: **א** רבי רישא נמי. פירש רבינו חננאל רישא נמי היינו צרייתא קמיתא כסף צדינרין אין פחותין משני דינרי והכסף ^ב וכן נראה לי ואע"פ שהגמרא ראה לחלקו לשני צרייתות שאמר בכל אחת תנו רבנן ^א אע"פ שבתוספתא שלנו צרייתא דלא אין פחות מדינר והכסף שניה תחלה קודם שהיה דכסף נראה דהיהא אינה שבתוספתא

והגמרא היה יודע שכן היא מצריימא אחת שנויה¹ וענין זה נ"ל בתחלת ר"ה (דף ב:) שמחלק הגמרא צריימא דמנו צבון ואע"פ שהיא אחת (ו) והכי פריך לאמא דהבא פריימא צתרי דינרי דהבא (ו) כיון שהובא דינרין ודינרין וזה הן דינרי וזה כמו כן וזה דינרין יהא של וזה כיון שזוהב משמעני שטר כי למא י"ל שלא יהא הדינרין וזה מאחר שכתב (ב) בשטר² ועוד כמו כסף דינרין של דינרי וזה א"כ סתם דינרין הן של וזה אמר אביי ד צעל השטר על המחמוה נפק יש לנו לומר שהדינרין של כסף אע"פ שיש זה בשטר אבל רישא דצריימא צתריימא (ו) אע"פ שיש בה נמי דינרין דמשמע נמי של כסף וסתם דינרין של כסף הן כל כמה דלא אמר דינרין אין לומר שם שהיו של כסף דהב דינרין ודינרין וזה מוכח בהדיא שהדינר של וזה ופריך רישא נמי דקתני כסף דינרין יהיו דינרין הם של וזה עד שיפרש דינרין של כסף או וזוים אבל שום דיד צעל השטר על המחמוה³ (א) ולא גרסינן נמי דצריימא ונא משמע אלא וזה אבל דינרין משמע בין כסף ובין וזה ולהכי תמונה דמשני אביי ולא גרסינן בצפרים אלא אמר רב אשי דלא צריימא דינרי אפי' הכי כסף דינרי ודינרי כסף מוכיח דדינרי וזה רב אשי דצריימא דקמייתא לא מיירי דכתב דינרי אמאי וזה לומר כן כן כסף דינרי ודינרי כסף לא היו דינרי כסף כי זה י"ל בלא צי"ת איכא לספוקי ויחלוקו אע"פ שיש לנו לומר המוציא י"י הואו דרב אשי דלמר בצבורות (דף מה.) (ו) מחזא יורשין ומחזא פקינן מניה⁴ לשון ר"י⁵ : **שפי** **הספרים** שגורסים עד שיהיו פה לדינרי של וזה ודינרין של כסף דלמא האי דקאמר דינרי לאמר לעולם דינרין ולא דינרי וסתם דינרין של כסף עד שיפרוט ול וזה ולבא דציקות אבל גבי כסף לא הוצרך לפרש שהן של כמו שאמר וזו בלא ציקות בלשון גמרא במקום וזוים בלשון קורא וזו בלשון גמרא ולהכי קים ליה שדינרי הם (ו) לשון וזה דכריתות (דף ב.) ועוד כיון שהציא רביה ממנה א"כ רואה לומר עד שהיו דינרין של כסף ולפי גירסת תורת הכנים מוכח שפיר אה לספרים דגרסי' דרישא דינרי לאוד אין רריך לגרוס בצפיא כסף חמש ציקות עליה ודאות מביאה קרבן אחד ואובאלת בובותים (ס) והכי אימא צבורת הכנים אבל יש תימא מאי ליהוי הכא טעמא ו במפתח יוס פ"א שחייבת על כל לידה ולידה⁶ ורבי יוחנן בן נורי בן נורי אומר תאמר על האחרונה ותהא מותרת בקדשים פירוש ותו הרהלשון אבל אם לא אמרה על האחרון איכא למיחש שמהא צבורה שלא להציא יותר ור"ע לא חייש לפשיעה ועל איזה שאתמר מותרת⁷ ועוד היכי מייתי מעשה לסתור אי משום דמעיקרא הוו קיימי ומחמירין כמו שמוכיח והולך שרשב"ג ביטל אותה חומרא ועוד שיכולות לאכול בקדשים מיהו יש לומר משום כל תאמר היו דחוקות

דברייא דקתי בעיקר נוסחי דהב דינרן וויינרן דהב אין פחות משני דינרן וזבן. רעפ"א. וקס/ דרישא דהב ינרן ומשכח דהב ויטאפ דהבין ינרין מושתק סכף חרובי סכף מאל, אלא, וקס/ על התחתונה. י"א [ו]כךב תנתיבה בקרבן דאמאן קרית לידה שניח, והוינן מלואת סל לידה/ פסחג. י"א. ורש"י ל"ל גרים בכריתות ואין השאר עליה חובה, ופרש ואצ"פ שהקל על ד/ תורה שיהא י"ל מינעו דהבין ראכלו קרשים בטומאת הגוף, ואל, דהבא, דאית נקט שויציא/ בשביל חששו, וזה דאמרי מוטאלי מ"ל, סוכה (דל"ד) דהב ובייכילו להנהו דומכין אסא ו/ (ל) להנהו דומכין גניי שויציא ובייכילו א"ל דרישאי שריי, ואל מוטא דהב ס"ל, ובייכילו/ כן. שטיט מוקלעט סכף סה"ס, ורש"י מוסקס מוה"ס ולדורס. ורש"י שטיט

עין משפט
נר מצוה

מִדָּ א ב מִי פִכִּיז מֵהִלִּ
מִלֵּה וְלֵה הִלְכָה יִז
סִמֵּג עִשִּׁין לֵד טוֹשׁ״ע ח״מ
סִי מִז סַעִיף יג ע״ש צִהֲג״ה:
מִזָּה ג מִי פִ״א מֵהִלְכֹת
מִחוֹסְרֵי כִפְרָה ה״י:

מוסף רע"י

[illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

דהווי דינרי זהב, בין על רישא
גמיטס מקוננת שמזלן קן געס
יכנא לשנוי ידד בעל השטר
ינא תביא שתי קרבנות. וצ"ל
תורה עת לעשות לה' הפרו
קר מפיו ויקל על דברי תורה
ורשינא לכו כר"ט, ובפסחים
י לא הוה ס"ל לא היה אומר
בן על לידה אחרונה או על
וולא משום הכי קרי ריבעתא